

Inhoud

Kijken, kijken, kijken
Over samenspielen, botsen en verzoenen bij jonge kinderen
Elly Singer
Dorian de Haan
Met medewerking van Anke van Keulen en Nienke Bekkema
ISBN 90 6665 709 X
NUR 854
© 2005 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Voorwoord 5

INLEIDING 11

Deel 1: SAMEN

1. Samen is de basis 17
2. De eerste ervaringen van 'samen' 19
3. Speelpraten tussen baby en leidster 21
4. Persoonlijke en culturele verschillen 25
5. Baby's en peuters onder elkaar 29
6. Samen-wel-samen-niet-spel van peuters 33
7. Hoe kinderen het gevoel van 'wij-samen' maken 37
8. Hoe leidsters helpen om het wij-samen-gevoel te maken 41
9. Hoe leidsters spel uitlokken en regisseren 47

Deel 2: NIEUWELINGEN

10. Van buitenstaander tot lid van de club 53
11. Nieuw in de groep 55
12. Vrienden maken als je nieuw bent en geen Nederlands spreekt 59
13. Welkom heten van ouders en kinderen 63

Deel 3: BOTSINGEN

14. Botsingen zijn relatiewerk 69
15. Botsingen tussen jonge kinderen 71
16. Relatiewerk 75
17. Kampioen 'dwingend verleiden' 79
18. Sturen, aftasten, verzoenen en opgeven 83
19. Het derde kind: de toeschouwer 89

Deel 4: LEERMOMENTEN

20. Botsingen zijn kansen om regels en meningen van anderen te leren kennen 95
21. Blijf-van-me-af-gevoel 97
22. Botsingen om dingen 101
23. Ik-wil-meedoen-herrie 105
24. Botsende spelideeën en onderhandelen 109

Deel 5: DE LEIDSTERS

- 25. De leidster: beschermster, baas en bemiddelaar 115
- 26. Duidelijkheid in een aardig jasje 119
- 27. Onbedoeld oneerlijk of boos 125
- 28. Bemiddelen en verbinden: de drie O's 131
- 29. Toveren met gevoelens 137
- 30. Samen praten 143

Deel 6: DIVERSITEIT

- 31. Diversiteit 149
- 32. Jongere en oudere kinderen 153
- 33. Kinderen die vaak botsen 159
- 34. Meisjes en jongens 163
- 35. Kinderen van verschillende culturele en etnische achtergronden 167
- 36. Overeenkomsten en verschillen tussen ouders 171
- 37. Opvoeding na migratie 177

TOT SLOT 181

Literatuur 185

Index 189

Trainingen 193

Over de auteurs 195